

SM Be20

P3/7 Be20

1985/2

2001-02-19

SCB:s bibliotek
Box 24 300
S-104 51 STOCKHOLM

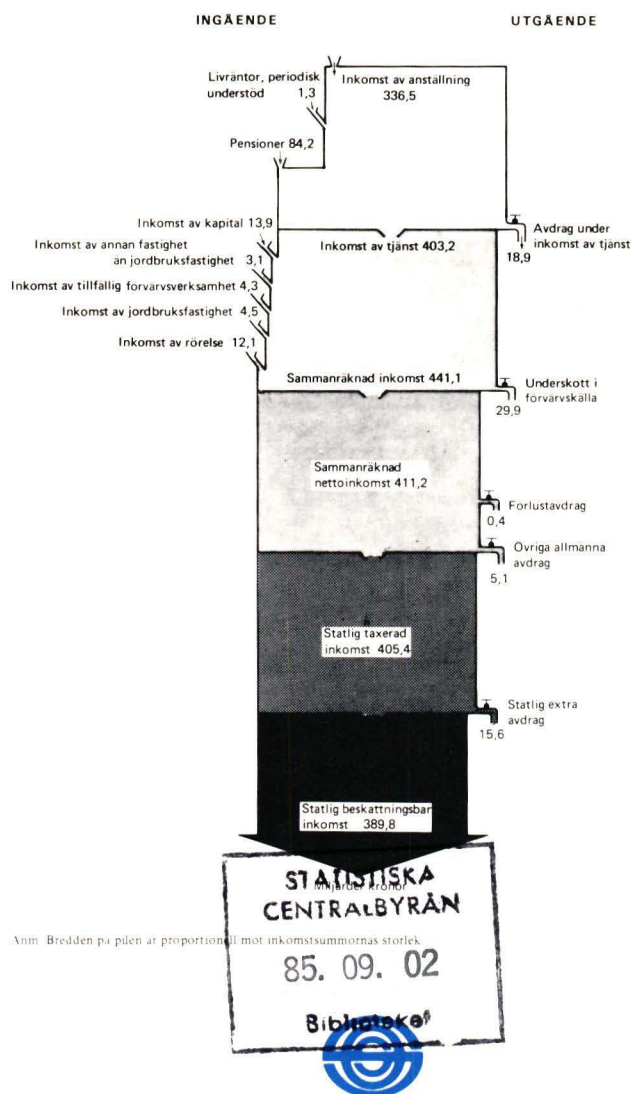
Meddelanden

Be 20 SM 8502

P3
7

Inkomst- och förmögenhets- fördelningen 1983

Totalräknad statistik. Taxeringsmässiga
begrepp. Riket – län – kommuner

Anm: Bredden på pilen är proportionell mot inkomstsummornas storlek.

Sveriges officiella statistik
Statistiska centralbyrån

Från trycket 28 augusti 1985
Producent STATISTISKA CENTRALBYRÅN, Utredningsinstitutet för statistik om levnadsförhållanden
Förfrågningar Håkan Brobeck, tfn 019 - 14 03 20 - 1048
Sven Malmberg, tfn 019 - 14 03 20 - 1558
Serie Be - Befolkning och levnadsförhållanden ISSN 0082-0245
Tryck SCB-tryck, Örebro 1985

INKOMST- OCH FÖRMÖGENHETSFÖRDELNINGEN 1983

Totalräknad statistik. Taxeringsmässiga begrepp
Riket - län - kommuner

DISTRIBUTION OF INCOME AND ASSETS IN 1983

Statistics based on the whole population
Taxable concepts
The whole country - Counties - Municipalities

SAMMANFATTNING

År 1983 fanns 6 640 000 inkomsttagare i riket.

Den totala inkomstsumman av sammanräknad inkomst var 441 miljarder kronor. Medelinkomsterna¹ ökade med 8 procent mellan åren 1982 och 1983. Inflationen var under samma tid 9 procent beräknat med konsumentprisindex (KPI). Kvinnorna hade lägre inkomster än männen. Medelinkomsten år 1983 var 52 100 kronor för kvinnorna jämfört med 81 000 kronor för männen. 63 procent av kvinnorna hade en medelinkomst under 60 000 kronor, medan knappt en tredjedel av männen hade motsvarande inkomst. Danderyd hade den högsta medelinkomsten, 113 200 kronor.

Den totala lönesumman (summan av kontant bruttolön och annan lön) var 329 miljarder kronor, vilket motsvarar ca 78 procent av inkomst av tjänst. Pension utgjorde ca 20 procent.

Medellönen var 69 800 kronor och medelpensionen 39 800 kronor. Medelpensionen ökade med 14 procent mellan åren 1982 och 1983. Lönerna ökade under samma tid med 7,9 procent. Den kraftiga ökningen av pensionerna förklaras till stor del av att nyblivna pensionärer har bättre pensionsförmåner än de äldre pensionärerna.

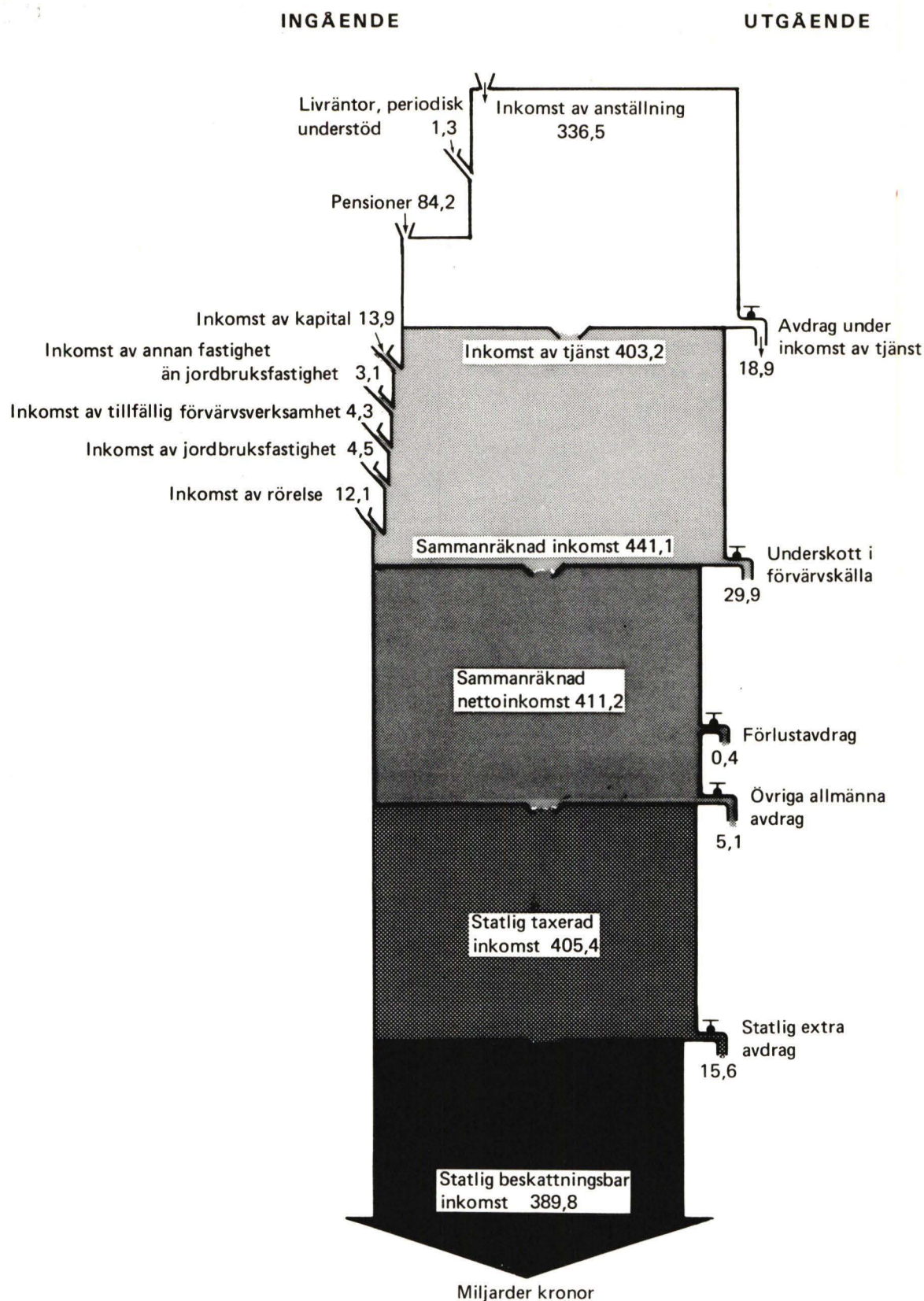
Den totala avdragssumman för underskott i förvärvskälla uppgick till 29,9 miljarder kronor 1983. Av denna summa utgjorde 19,7 miljarder underskott av en- eller tvåfamiljsfastighet. Övriga underskott i förvärvskälla uppgick således till 10,2 miljarder kronor.

Summan av den statligt beskattningsbara inkomsten var år 1983 ca 390 miljarder kronor. Medelskatten uppgick till 24 200 kronor, vilket är en ökning med 2 000 kronor sedan 1982. Den genomsnittliga skatten för män var 30 400 kronor och för kvinnor 17 600 kronor.

1) Medelinkomster och medelavdrag är beräknade på de som har inkomsten/avdraget i fråga.

Figur 1 Storleken av och proportionerna mellan inkomster och avdrag år 1983. Miljarder kronor

Anm: Bredden på pilen är proportionell mot inkomstsummornas storlek.

INLEDNING

Vid SCB finns två statistikprodukter som belyser inkomstförhållanden för samtliga individer och hushåll i riket. Den totalräknade inkomststatistiken som redovisas i detta SM, bygger på taxeringsuppgifter och kontrolluppgifter från Riksskatteverket samt uppgifter från vissa administrativa register. Denna undersökning omfattar samtliga personer som har deklarerat. Dessutom ingår personer från 16 år och däröver som haft inkomst enligt kontrolluppgift. Den andra undersökning som genomförs årligen är inkomstfördelningsundersökningen. Den baseras på ett urval av befolkningen.

Den totalräknade inkomststatistiken (IoF) innehåller uppgifter om inkomster, avdrag, skatter och förmögenhet för samtliga inkomsttagare. Den används bl a som underlag vid samhällsplanering på kommunal och regional nivå. Exempel på områden där den totalräknade statistiken kommer till användning är

- skatteunderlagsberäkningar
- barnomsorgsplanering
- planering för äldreomsorgen

Fördelarna med den totalräknade inkomststatistiken jämfört med den urvalsbaserade inkomstfördelningsundersökningen är främst följande:

- redovisning på regional nivå (t ex län, kommuner och delområden av kommuner)
- redovisning på delgrupper av befolkningen, t ex flerbarnshushåll, pensionärsgrupper, utländska medborgare, personer med extremt höga inkomster
- urvalsfel saknas eftersom undersökningen är en totalundersökning.

Den urvalsbaserade inkomstfördelningsundersökningen (HINK) används främst för att möta följande konsumentbehov:

- allmänna inkomstfördelningsfrågor
- arbetsmarknadsfrågor
- boendepolitiska frågor
- socialpolitiska frågor
- förmögenhetsfördelningsmässiga frågor
- forskning

Fördelarna med inkomstfördelningsundersökningen gentemot den totalräknade inkomststatistiken är främst följande:

- hushållsbegreppet utvidgas till att avse även gifta/sammanboende som inte är samtaxerade
- indelningar efter helårs- och heltidsanställda, yrkesgrupp, socioekonomisk grupp m m kan redovisas
- från fördelningspolitisk synpunkt kan mer relevanta inkomstbegrepp redovisas (de i deklarationsmaterialet använda inkomstslagen grundade på beskattningsmässiga regler kan modifieras)
- fördelningseffekter av transfereringar kan studeras
- utförligare redovisning av förmögenhetsfördelningen kan göras

Mellan inkomstfördelningsundersökningen och den totalräknade inkomststatistiken finns skillnader i definitioner, främst när det gäller hushållsbegreppet och disponibel inkomst. Skillnaden i hushållsbegreppet innebär att inkomstfördelningsundersökningen avser att mäta det faktiska hushållet, en eller två vuxna med eventuella barn. Den totalräknade inkomststatistiken är däremot hänvisad till att använda RTB-hushållet (se "Definitioner och förklaringar") kompletterat med samtaxerade hushåll. På grund härav erhålls i sistnämnda statistik en överskattning av antalet hushåll. Med hänsyn till användningsområden m m kompletterar de två statistikprodukterna varandra.

Den totalräknade inkomststatistiken (IoF)

Inkomstfördelningsundersökningen (HINK)

Vid sidan av inkomstredovisningen i den totalräknade inkomststatistiken (IoF) och i inkomstfördelningsundersökningen (HINK) finns inkomstuppgifter även i följande produkter:

- Folk- och bostadsräkningen (FoB)
- Undersökningen om levnadsförhållanden (ULF)
- Taxeringsutfallet
- Riksrevisionsverkets (RRV) taxeringsstatistiska undersökning
- Lönestatistik
- Deklarationsundersökningen för jordbrukare (DU)
- Deklarationsundersökningen för yrkesfiskare
- Hushållsbudgetundersökningen (HBU)

I avsnittet "Annan inkomststatistik vid SCB", finns en översiktlig redovisning av variabler som ingår i dessa undersökningar och hur resultaten publiceras.

Taxeringsmässiga inkomster, avdrag och förmögenheter

Syftet med detta Statistiska meddelande är att belysa de taxeringsmässiga inkomsterna, avdragen och förmögenheterna¹. I redovisningen läggs tonvikten vid inkomsternas och förmögenheternas fördelning på kön, ålder m m, men även utvecklingen under de senaste åren liksom regionala aspekter redovisas. Fr o m redovisningen av resultaten från inkomståret 1982 har publiceringen förändrats så att tabeller och en kort sammanfattande text redovisats i ett särskilt SM (tidigare appendix) som utkom för ca en månad sedan.

Källa:

Deklarationsmaterial
- taxeringsuppgifter
- kontrolluppgifter
från Riksskatteverket

De taxeringsmässiga begreppen är desamma som finns i deklarationsblankettens sida 1 och 2. Grundmaterialet är hämtat från Riksskatteverkets (RSV) deklarationsmaterial, som består av taxeringsuppgifter och kontrolluppgifter.

Huvudinkomstbegrepp: sammanräknad inkomst

Huvudinkomstbegreppet i detta SM är sammanräknad inkomst, som kan betecknas som en bruttoinkomst. Sammanräknad inkomst består av inkomst av tjänst, kapital, annan fastighet, tillfällig förvärvsverksamhet, jordbruksfastighet och rörelse.

Förmögenhetsbegrepp: nettoförmögenhet

Det förmögenhetsbegrepp som används är nettoförmögenhet, dvs sedan alla skulder dragits bort. Uppgiften hämtas från deklarationsblankettens första sidan.

Förutom de traditionella taxeringsmässiga inkomst- och avdragsbegreppen redovisas i detta SM inkomst efter skatt, nolltaxerade. De exakta definitionerna och förklaringarna redovisas i avsnittet "Statistikens innehåll".

1) Flera SM behandlar inkomstfördelningen år 1983. Två SM som beskriver befolkningens inkomster med uppdelning på individer och familjer och som bygger på totalräknat material kommer att publiceras i slutet av augusti resp i slutet av september. Tre SM som redovisar resultat från den s k Inkomstfördelningsundersökningen kommer att publiceras under sommaren 1985. I avsnittet "Statistiska meddelanden m m som berör inkomst och förmögenhet" finns en redogörelse för gamla SM.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Contents

Sida/Page

1	Sammanfattning	Summary
3	Inledning	Introduction
5	Innehållsförteckning	Contents
6	Redovisning av resultat	Results in Swedish
6	Sammanräknad inkomst	Total income
10	Inkomstslag	Type of income
11	Allmänna avdrag	General deductions
13	Slutlig skatt och inkomst efter skatt	Taxes and income after taxation
14	Nolltaxerare	Persons with total income but no national assessed income
15	Inkomst av tjänst	Income from employment
17	Förmögenhet	Assets
18	Statistikens innehåll	Contents of the statistics
18	Allmänt	General information
19	Defintioner och förklaringar	Definitions and explanations
21	Kvalitetsaspekter	Quality aspects
22	Uppdragsverksamhet	Commission work
22	Sammanfattning på engelska	Summary in English
23	Annan inkomststatistik vid SCB	Statistics of income published by Statistics Sweden
25	Statistiska meddelanden m m som berör inkomst och förmögenhet	"Statistical Reports" etc. of income and assets
26	Förteckning över tabeller i SM Be 20 8501	List of tables in "Statistical Report" Be 20 8501

Inkomsttagarnas förhållanden beskrivs i detta SM

REDOVISNING AV RESULTAT

I denna resultatredovisning beskrivs inkomsttagarnas förhållanden med avseende på inkomster, förmögenheter m m. Som inkomsttagare betecknas de som haft en sammanräknad inkomst större än noll kronor under inkomståret.

Bland personer över 16 år var 6 560 000 eller 99 procent¹ inkomsttagare 1983. För männen var andelen inkomsttagare drygt 99 procent i åldern 16 år och däröver, medan motsvarande andel bland kvinnorna var 97 procent. De höga andelarna beror på att även ej förvärvsarbetande oftast har någon inkomst (pension, sjukpenning, arbetslöshetsersättning m m).

SAMMANRÄKNAD INKOMST

Sammanräknad inkomst är ett bruttoinkomstbegrepp

II. Sammanställning för statlig inkomstskatt

Inkomstskatt		Reg. kr
Tjänst enl spec på sidan 2		01
Kapital enl spec på sidan 2 eller enl blankett K1		03 +
Annan fastighet än jordbruksfastighet enl spec på sidan 3, blankett F1, F2, F5, F6		04 +
Tillfällig förvärvsverksamhet enl blankett T1		05 +
Jordbruksfastighet enl blankett J2, J3	A: inkomst	06 +
	B: inkomst	07 +
Rörelse enl blankett R1, R5	A: inkomst	08 +
	B: inkomst	09 +
Sammanräknad inkomst		=

Sammanräknad inkomst är det mest bruttobetonade inkomstbegreppet som redovisas på deklarationsblankettens sammanställning. Inkomsten utgör summan av de sex inkomstslagen inkomst av tjänst, kapital, annan fastighet än jordbruksfastighet, tillfällig förvärvsverksamhet, jordbruksfastighet och rörelse.

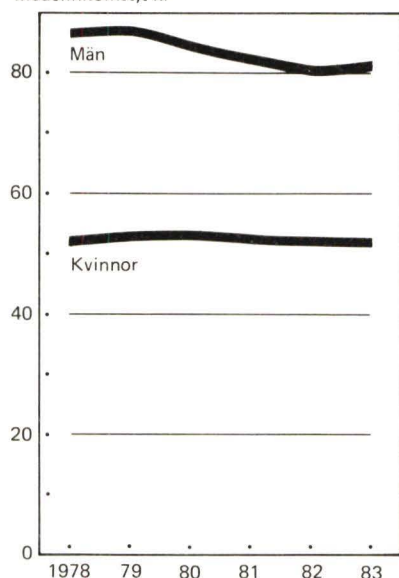
Den totala inkomstsumman av sammanräknad inkomst var 441 miljarder kronor år 1983 mot 406 miljarder kronor året innan. Ökningen mellan åren 1982 och 1983 var 8,6 procent.

Antalet inkomsttagare, alltså även personer under 16 år som haft inkomst, ökade från cirka 6 610 000 år 1982 till cirka 6 640 000 år 1983.

Medelinkomsten för åren 1979-1983 framgår av nedanstående sammanställning.

Kön	Medelinkomst i kronor					Förändring 79/83
	1979	1980	1981	1982	1983	
Män	57 800	64 000	70 100	75 300	81 000	40 %
Kvinnor	35 100	40 100	44 400	48 100	52 100	48 %
Samtliga	46 000	52 000	57 200	61 500	66 400	44 %

Medelinkomst, t kr

Medelinkomsten ökade mellan 1979 och 1983 med 44 procent. Under samma tid var inflationen ca 51 procent mätt med konsumentprisindex (KPI).

Kvinnorna har haft en mer gynnsam realinkomstutveckling än männen. I fast penningvärde har kvinnorna i snitt 1 000 kronor mer i inkomst 1983 än 1978. För männen har den reala inkomsten minskat med i genomsnitt 5 800 kronor under perioden 1978-1983. Skillnaden mellan män och kvinnor i inkomstutvecklingen beror bl a på att kvinnorna ökat sitt förvärvsarbete genom att arbeta fler timmar per vecka.

Fördelningen av inkomsttagare på inkomstklasser visar att 63 procent av kvinnorna hade en medelinkomst under 60 000 kronor år 1983. Motsvarande för män var 32 procent. Medan 26 procent av männen hade inkomster över 100 000 kronor, uppnåddes denna inkomst av 6,4 procent av kvinnorna (se nästa sida).

Denna skillnad beror till stor del på att kvinnor i betydligt högre utsträckning än män arbetar deltid samt att kvinnorna i större omfattning än männen återfinns bland "låglöneyrken".

1) Andelen inkomsttagare beräknas genom division med totalbefolkningen i åldern 16 år och däröver per den 31/12 1983.

Kön	Andel (%) i nedanstående inkomstklasser (TKR)						Summa
	0,1- 39,9	40,0- 59,9	60,0- 79,9	80,0- 99,9	100,0- 119,9	120,0-	
Män	20,9	11,3	18,7	23,0	12,3	13,8	100,0
Kvinnor	41,4	21,5	18,9	11,8	3,9	2,5	100,0
Samtliga	31,3	16,5	18,8	17,3	8,1	8,0	100,0

Följande tabellsammanställning visar hur andelen av den totala inkomstsumman förändrats under de fem senaste åren för tre åldersgrupper, nämligen ungdomar, pensionärer och personer i arbetsför ålder.

År	Andelen av inkomstsumman i åldersgrupperna (procent)			Totalt
	-19 år	20-64 år	65- år	
1979	2,5	83,1	14,4	100,0
1980	2,5	82,3	15,2	100,0
1981	2,3	81,5	16,2	100,0
1982	2,2	81,4	16,4	100,0
1983	2,0	80,8	17,1	100,0

Ålderspensionärerna har som grupp betraktat fått en allt större andel av inkomstsumman främst på ungdomarnas bekostnad. Ungdomarnas andel har minskat med 20 procent, medan ålderspensionärerna ökat sin andel med ca 19 procent under perioden 1979 till 1983. Att pensionärerna har ökat sin andel av inkomstsumman innebär inte att pensionärerna som individer haft en snabbare inkomstutveckling än andra. Dels har andelen ålderspensionärer (dvs personer som är 65 år eller äldre) av hela befolkningen ökat från 16,2 procent 1979 till 16,9 procent 1983 och dels har de nyblivna pensionärerna haft högre pensionsinkomster än de äldre pensionärerna.

Av tabellsammanställningen nedan framgår rangordningen mellan länen avseende medelinkomsterna 1983. I sammanställningen redovisas också de sammanräknade inkomsterna åren 1979, 1980, 1981 och 1982. (I marginalen redovisas medelinkomsterna i diagramform med uppdelning på län.)

LÄNSVIS FÖRDELNING AV SAMMANRÄKNAD INKOMST Rangordning efter medelinkomst år 1983

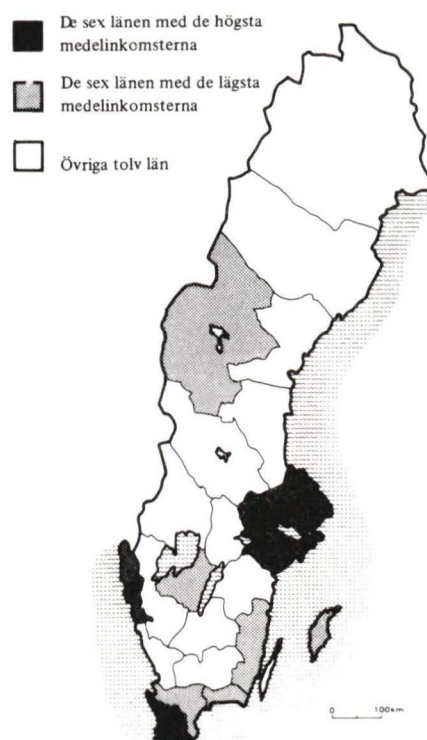
Län	Medelinkomst, tkr				
	1983	1982	1981	1980	1979
Stockholm	78,1	72,2	66,8	60,8	54,4
Göteborg o Bohus	67,8	62,8	58,2	53,0	47,6
Uppsala	66,1	61,6	56,9	52,0	46,4
Malmö	66,1	61,3	57,2	52,2	46,8
Västmanland	65,8	60,0	56,9	51,7	46,4
Södermanland	64,9	60,4	56,3	51,2	45,6
Östergötland	64,6	59,8	55,4	50,4	45,1
Örebro	64,6	60,0	56,0	50,7	45,2
Norrbottnen	64,4	59,3	55,4	50,7	45,6
Västernorrland	63,3	58,7	54,4	49,5	44,1
Halland	63,0	58,5	54,5	49,5	44,2
Älvsborg	62,9	58,4	54,2	49,3	44,0
Västerbotten	62,9	58,2	54,1	49,1	43,7
Gävleborg	62,7	58,0	53,9	48,9	43,7
Jönköping	62,3	57,8	54,0	49,0	43,6
Kronoberg	61,8	57,4	53,5	48,7	43,2
Värmland	61,8	57,3	53,2	48,5	43,3
Kopparberg	61,8	57,1	53,2	48,2	43,0
Blekinge	61,3	57,1	53,3	48,5	43,6
Skaraborg	60,9	56,3	52,5	47,6	42,4
Kristianstad	60,5	56,3	52,6	48,0	42,7
Kalmar	59,8	55,5	51,8	46,8	41,8
Jämtland	59,3	54,8	50,9	46,0	40,8
Gotland	57,9	53,7	50,1	45,7	40,5
Hela riket	66,4	61,5	57,2	52,0	46,5

Uppdelning av den totala inkomstsumman på

- ungdomar
- personer i arbetsför ålder
- ålderspensionärer

för perioden 1979-83 visar att:

- ungdomarnas andel av inkomstsumman minskade
- de arbetsföras (20-64 år) andel minskade
- pensionärernas andel ökade (främst beroende på de nyblivna pensionärernas bättre pensionsförmåner)

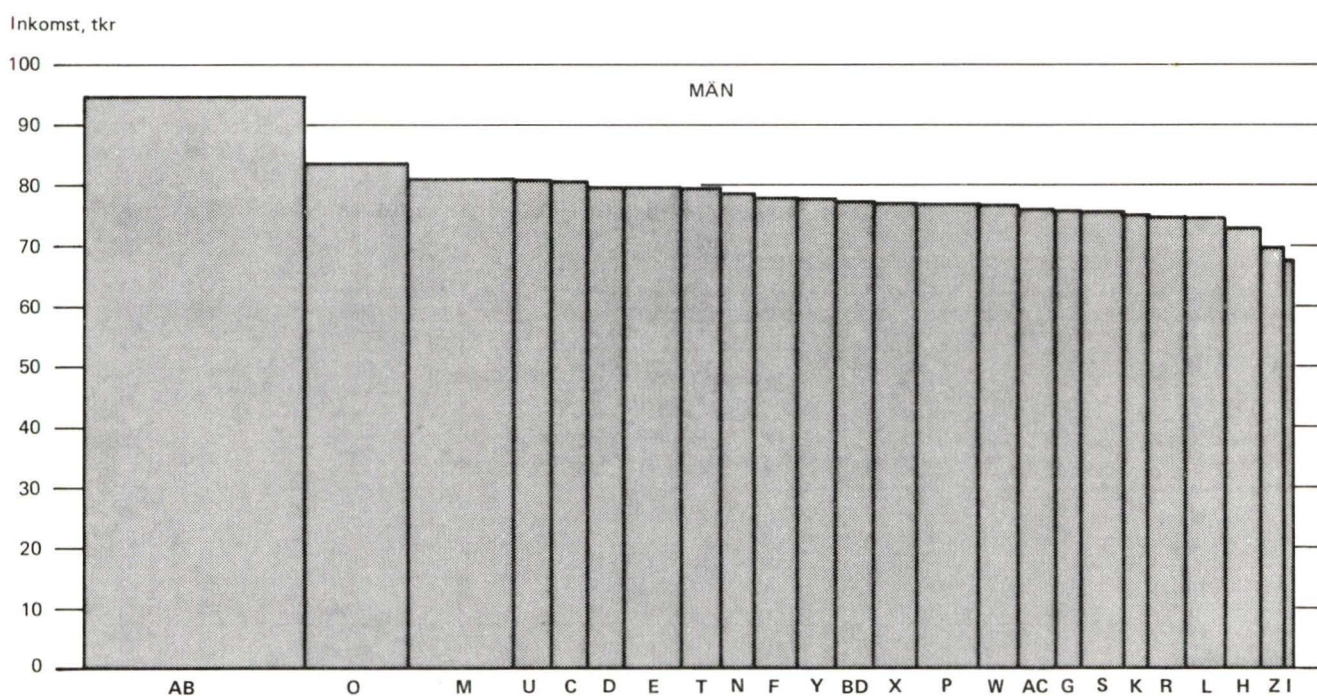
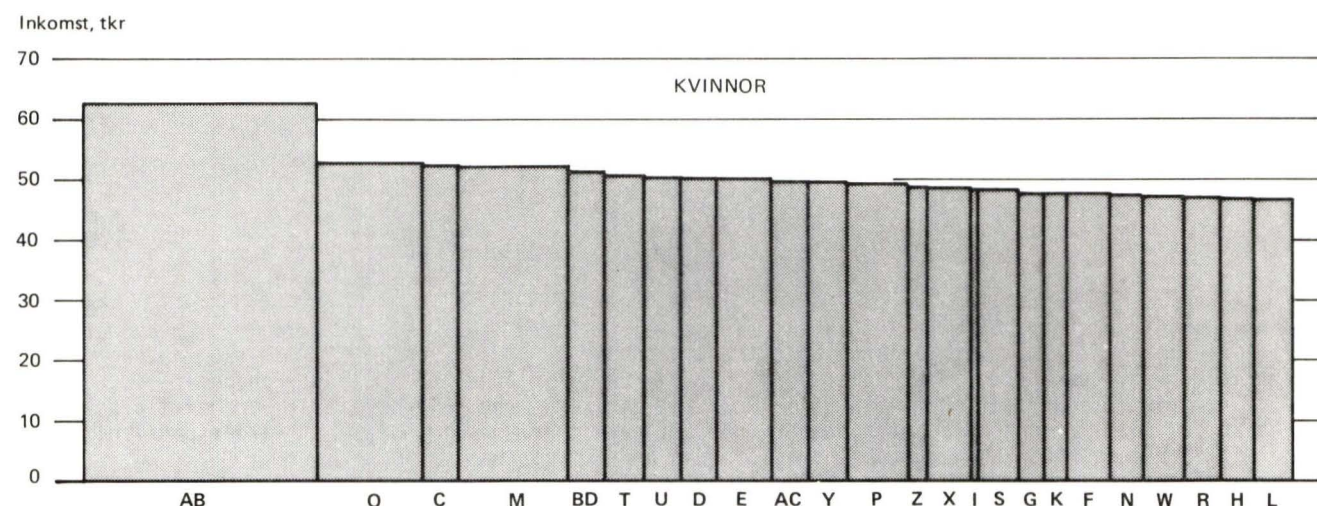

De högsta medelinkomsterna i riket förelåg i storstadslänen och länen kring Mälaren. Den snabbaste procentuella ökningen mellan åren 1982 och 1983 ägde rum i Västmanlands län, där ökningen var 9,5 procent eller 5 700 kronor. Stockholms län hade den största ökningen mätt i absoluta tal, 5 900 kronor. Den lägsta procentuella ökningen förelåg i Blekinge län på 7,4 procent.

Medelinkomsterna¹ i länen inkomståret 1983

Varje stapel har en bredd som är proportionell mot antalet inkomsttagare i respektive län.

Detta innebär att staplarnas yta visar den totala inkomstsumman för inkomsttagarna i respektive län.

1) Medelinkomsterna är beräknade exkl 0-inkomsttagare

Län	Län
AB Stockholms län	O Göteborg och Bohus län
C Uppsala län	P Älvsborgs län
D Södermanlands län	R Skaraborgs län
E Östergötlands län	S Värmlands län
F Jönköpings län	T Örebro län
G Kronobergs län	U Västmanlands län
H Kalmar län	W Kopparbergs län
I Gotlands län	X Gävleborgs län
K Blekinge län	Y Västernorrlands län
L Kristianstads län	Z Jämtlands län
M Malmöhus län	AC Västerbottens län
N Hallands län	BD Norrbottens län

Bland kommuner förelåg de högsta medelninkomsterna i Storstockholmsregionen, vilket framgår av nedanstående sammanställning.

KOMMUNER MED DE HÖGSTA MEDELINKOMSTERNA ÅR 1983

Kommun	Medelnkomst, tkr				
	1979	1980	1981	1982	1983
Danderyd	71 700	81 400	89 300	97 800	113 200
Lidingö	65 400	73 800	81 000	88 200	96 100
Täby	61 500	69 000	75 800	82 000	87 900
Nacka	59 000	66 000	72 700	78 400	84 600
Järfälla	57 900	64 000	69 100	75 600	81 200

Danderyds kommun i Stockholms län hade en medelnkomst på 113 200 kr

Viktiga förklaringar till dessa kommuners höga medelnkomster kan vara hög förvärvsintensitet och stor andel personer i arbetsför ålder 16 år och däröver var 63,6 procent i Danderyd mot 59,8 procent för hela riket 1983¹.

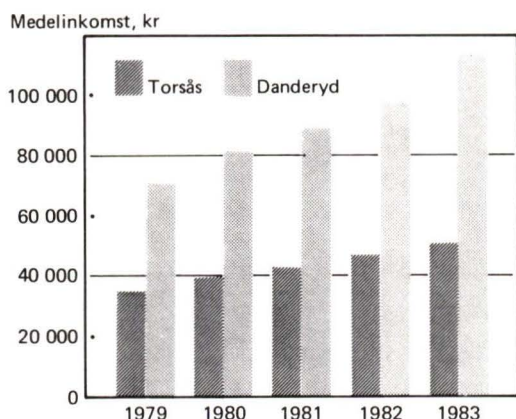
De fem kommuner med de lägsta medelninkomsterna är av helt annan karaktär än de tidigare redovisade. De är genomgående glesbygdskommuner med relativt små centralorter.

KOMMUNER MED DE LÄGSTA MEDELINKOMSTERNA ÅR 1983

Kommun	Medelnkomst, tkr				
	1979	1980	1981	1982	1983
Torsås (Kalmar)	34 900	39 600	43 700	46 200	50 400
Berg (Jämtl)	33 400	38 300	42 800	46 300	50 600
Borgholm (Kalmar)	34 800	39 100	44 500	47 400	51 200
Tanum (Gbg o Bohus)	35 500	40 000	44 600	48 000	52 300
Bjurholm (Norrb)	-	-	-	-	52 800

Torsås kommun i Kalmar län hade en medelnkomst på 50 400 kr

Genomgående för kommunerna med de lägsta medelninkomsterna är att andelen jordbrukare är större än för riksgenomsnittet. Andelen jordbrukare i Torsås kommun var 12,6 procent år 1982 jämfört med 2,9 procent för hela riket. I Berg och Borgholm var andelen jordbrukare 9,1 procent resp 15,3 procent. Den genomsnittliga sammanräknade inkomsten för jordbrukare var 64 200 år 1982 mot 90 700 kronor för samtliga förvärvsarbetsbetande i riket.

1) Källa: SPINK 83.

INKOMSTSLAG

De sex inkomstslagen är inkomst av

- tjänst
- kapital
- annan fastighet än jordbruksfastighet
- tillfällig förvärvs- verksamhet
- jordbruksfastighet
- rörelse

Inkomst av tjänst är det dominerande inkomstslaget

Av de sex inkomstslag som tillsammans bildar sammanräknad inkomst dominerar beloppsmässigt inkomst av tjänst, som utgjorde 91,4 procent av den totala sammanräknade inkomstsumman år 1983. I detta inkomstslag ingår förutom lön även pensioner och andra sociala förmåner (se även avsnitt "Inkomst av tjänst").

Tabellsammanställningen nedan visar att inkomst av kapital är det näst största inkomstslaget med 3,2 procent av den sammanräknade inkomstsumman, tätt följt av inkomst av rörelse med 2,7 procent.

Inkomstslag	Andel av den totala sammanräknade inkomsten år 1983 (%)		
	Män	Kvinnor	Samtliga
Inkomst av:			
Tjänst	90,7	92,5	91,4
Kapital	2,7	3,9	3,2
Annan fastighet	0,6	0,8	0,7
Tillfällig förvärvsverksamhet	1,2	0,7	1,0
Jordbruksfastighet	1,2	0,7	1,0
Rörelse	3,6	1,4	2,7
Sammanräknad inkomst	100	100	100

Den årliga utvecklingen av medelinkomsterna för de sex inkomstslagen framgår av sammanställningen nedan. Medelvärden har beräknats för de personer som haft inkomst av inkomstslaget ifråga.

Inkomstslag	Medelinkomster (kr)				
	1979	1980	1981	1982	1983
Inkomst av:					
Tjänst	44 700	49 700	54 300	58 500	63 000
Kapital	3 400	4 500	5 400	5 400	5 400
Annan fastighet	2 100	2 200	2 600	2 700	2 800
Tillfällig förvärvsverksamhet	14 500	14 900	17 800	23 600	24 400
Jordbruksfastighet	14 300	14 900	15 100	15 500	17 100
Rörelse	34 900	36 300	38 500	39 700	42 800

Ökningen av medelinkomsterna mellan åren 1982 och 1983 var för inkomst av tjänst 7,7 procent. Den största procentuella ökningen mellan 1982 och 1983 förelåg för inkomst av jordbruksfastighet. Medelinkomsten för detta inkomstslag ökade med 10,3 procent. Medelinkomsten för inkomst av kapital förändrades inte mellan åren. En stor ökning skedde dock mellan 1980 och 1982. Diskontot och därmed räntan på sparade medel steg då med två procentenheter vilket förklarar en del av denna ökning.

För inkomst av rörelse, tillfällig förvärvsverksamhet och annan fastighet var ökningen 7,8, 3,4 resp 3,7 procent mellan 1982 och 1983.

ALLMÄNNA AVDRAG

Allmänna avdrag består av underskott i förvärvskälla och övriga allmänna avdrag. Av den totala avdragssumman utgjorde underskott i förvärvskälla 85,5 procent och övriga allmänna avdrag resterande 14,5 procent 1983.

Allmänna avdrag utgörs av
- underskott i förvärvskälla
- övriga allmänna avdrag

UNDERSKOTT I FÖRVARVSKÄLLA

Utvecklingen av den totala avdragssumman för underskott i förvärvskälla framgår av tabellen nedan.

År	Underskott i förvärvskälla, avdragssummor	Procentuell förändring
1979	15,5 miljarder kronor	37,4
1980	21,3 miljarder kronor	21,1
1981	25,8 miljarder kronor	10,1
1982	28,4 miljarder kronor	5,3
1983	29,9 miljarder kronor	

Underskott i förvärvskälla, kr		1979	1980	1981	1982	1983
Medelavdrag		6 800	9 000	10 800	11 400	9 900

Mellan 1979 och 1983 ökade avdragssumman med 93 procent. Under samma period var inflationen mätt med konsumentprisindex ca 51 procent, vilket kan förklara en del av ökningen. En annan orsak kan vara det höga diskontoläge som rådde under åren 1980 t o m 1982. Framförallt småhusägare med hög, ickestatlig belåning fick kraftiga räntehöjningar och kunde därmed göra större avdrag.

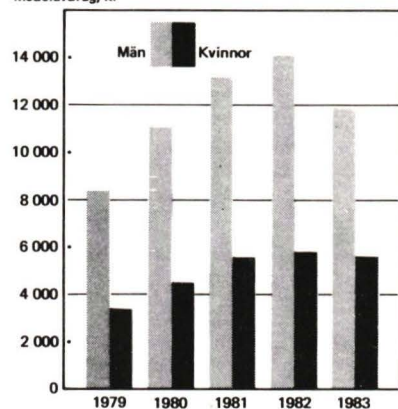
Underskottsavdragens ökningstakt har minskat trendmässigt under de fem åren. Mellan 1979 och 1980 ökade underskottsavdragen med hela 37,4 procent. Diskontot steg med 2,75 procentenheter från 7,25 procent till 10 procent, samtidigt var inflationen mycket hög, 13,6 procent. Mellan 1982 och 1983 var ökningstakten nere i 5,3 procent. En viktig förklaring till detta torde vara den skattereform som antogs av riksdagen 1982 vilken innebär att bl a avdragsrätten minskar successivt fram till 1985. Då skall reformen vara fullt genomförd och avdragen begränsade till ca 50 procent för underskott av en- eller tvåfamiljsfastighet och kapital.

Både andel personer med underskott i förvärvskälla och medelavdragens storlek varierade med inkomsten. I nästa tabell visas medelavdragets storlek och andel som hade avdrag 1983 uppdelat på olika inkomstklasser. Avdragen är uppdelade på underskott av en- eller tvåfamiljsfastighet och övriga underskott i förvärvskälla.

Sammanräknad inkomst, tkr	Underskott av en- eller tvåfamiljsfastighet, kr	Andel med avdraget %	Övriga underskott i förvärvskälla, kr	Andel med avdraget %
0,1 - 59,9	6 500	5,1	2 700	12,4
60 - 119,8	13 600	28,2	4 200	36,5
120 - 179,9	20 800	56,3	10 000	43,8
180 - 499,9	30 800	60,0	26 700	53,8
500 -	40 400	51,0	404 000	66,0
Samtliga	15 100	19,6	6 000	25,8

Underskott i förvärvskälla varierade regionalt och mellan kommuner framförallt med avseende på medelavdragens storlek men även andelen personer med avdrag skilde sig åt.

Medelavdrag, kr

I nedanstående sammanställning redovisas de kommuner med högsta resp lägsta underskotten i förvärvskälla.

KOMMUNER MED HÖGSTA RESP LÄGSTA UNDERSKOTTEN AV
EN- ELLER TVÄFAMILJSFASTIGHET

Kommun (Riket)	Genomsnittligt underskott av en- eller tvåfamiljs- fastighet
Danderyd	28 900
Riket	15 100
Pajala	7 100

Kommun	Medelav- drag, kr	Andel med avdrag
Danderyd	28 900	21,9
Täby	27 600	26,4
Lidingö	25 700	18,1
Nacka	23 300	20,6
Sollentuna	22 600	21,9
Pajala	7 100	15,8
Överkalix	8 200	20,0
Munkfors	8 600	26,3
Högsby	8 600	26,2
Vansbro	8 900	19,6

KOMMUNER MED HÖGSTA RESP LÄGSTA AVDRAGEN FÖR
ÖVRIGA UNDERSKOTT I FÖRÄRVSKÄLLA

Kommun (Riket)	Genomsnittligt underskott av övriga underskott i förvärvskälla
Danderyd	36 900
Riket	6 000
Munkfors	3 100

Kommun	Medelav- drag, kr	Andel med avdrag
Danderyd	36 900	28,8
Lidingö	14 600	30,9
Båstad	11 100	18,4
Vellinge	10 300	29,2
Täby	10 000	32,6
Munkfors	3 100	19,6
Gällivare	3 200	31,2
Vansbro	3 200	20,5
Hällefors	3 300	23,2
Arjeplog	3 400	26,9

Viktiga förklaringar till de skilda medelavdragen torde vara skillnader i den allmänna inkomstnivån mellan de olika kommunerna samt småhusbeståndets värde och ålder. Andra skillnader i boendet t ex fördelning mellan småhus och flerfamiljshus samt upplåtelseformer påverkar framförallt andelen personer med underskottsavdrag i kommunerna.

ÖVRIGA ALLMÄNNA AVDRAG

Den totala summan övriga allmänna avdrag var 5,1 miljarder kronor år 1983. Förändringen under de fem senaste åren var obetydlig, vilket framgår av nedanstående sammanställning

År	Övriga allmänna avdrag, avdragssummor
1979	4,9 miljarder kronor
1980	5,1 miljarder kronor
1981	5,4 miljarder kronor
1982	5,8 miljarder kronor
1983	5,1 miljarder kronor

Övriga allmänna avdrag utgörs av avdrag för egenavgifter (socialförsäkringsavgifter), pensionsförsäkringar, periodiskt understöd, förvärvsavdrag m m. Liksom för underskott i förvärvskälla förelåg ett samband mellan inkomstens storlek och avdragets storlek. Övriga allmänna avdrag når dock aldrig så anseelig storlek vid höga inkomster som underskott i förvärvskälla (se tabellsammanställning).

Sammanräknad inkomst, tkr	Övriga allmänna avdrag, medel- avdrag, tkr					Andel med avdrag 1983, procent
	1979	1980	1981	1982	1983	
0,1 - 59,9	1,1	1,3	1,4	1,4	2,2	17,9
60 - 119,9	1,1	1,3	1,3	1,3	3,3	20,6
120 - 179,9	3,8	3,4	3,1	3,1	8,0	26,5
180 - 499,9	10,3	9,6	9,0	9,1	14,9	49,9
500 -	36,1	34,2	33,0	33,2	43,2	57,9
Samtliga	1,3	1,5	1,6	1,7	3,8	20,2

Medelavdraget ökade från 1 700 kronor 1982 till 3 800 kronor 1983. Det är en ökning på 123,5 procent mellan de två åren. Samtidigt har andelen med övriga allmänna avdrag minskat från 52 procent till 20 procent under samma period.

SLUTLIG SKATT OCH INKOMST EFTER SKATT

Summan av den slutliga skatten 1983 var 144,8 miljarder kronor mot 131,6 miljarder året innan.

Medelskatten bland inkomsttagare uppgick till 24 200 kronor 1983. År 1982 var medelskatten 22 200 kronor, vilket innebär en ökning med 2 000 kronor eller 9 procent.

Inkomst efter skatt, dvs sammanräknad inkomst minus slutlig skatt var i genomsnitt bland inkomsttagare 44 600 kronor år 1983 mot 41 700 kronor året innan. Inflationen mellan de två åren var ca 9 procent, vilket innebär att den genomsnittliga inkomsten efter skatt minskat reallt med ca 800 kronor.

Nästa tabell visar inkomst efter skatt nominellt och reallt för åren 1982 och 1983 uppdelat på olika åldersklasser, ungdomar (16-19 år), förvärvsaktiva (20-64 år) och ålderspensionärer (65 år-).

INKOMST EFTER SKATT NOMINELLT OCH REALT FÖR 1982 OCH 1983. MEDELTAL. TKR

Ålder	1982	1983	1983 ¹	Proc förändring ¹ 82/83
16 - 19	15,2	15,2	13,9	-8,6
20 - 64	47,1	50,3	46,2	-1,9
65 -	33,8	36,9	33,9	+0,3
Samtliga	41,7	44,6	40,9	-1,9

1) 1982 års penningvärde. Omräknat med hjälp av KPI.

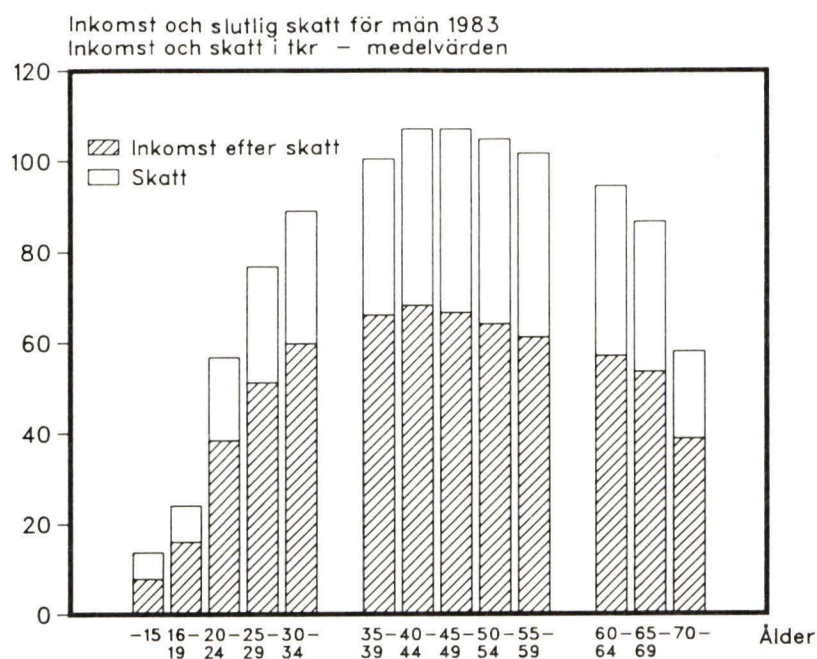
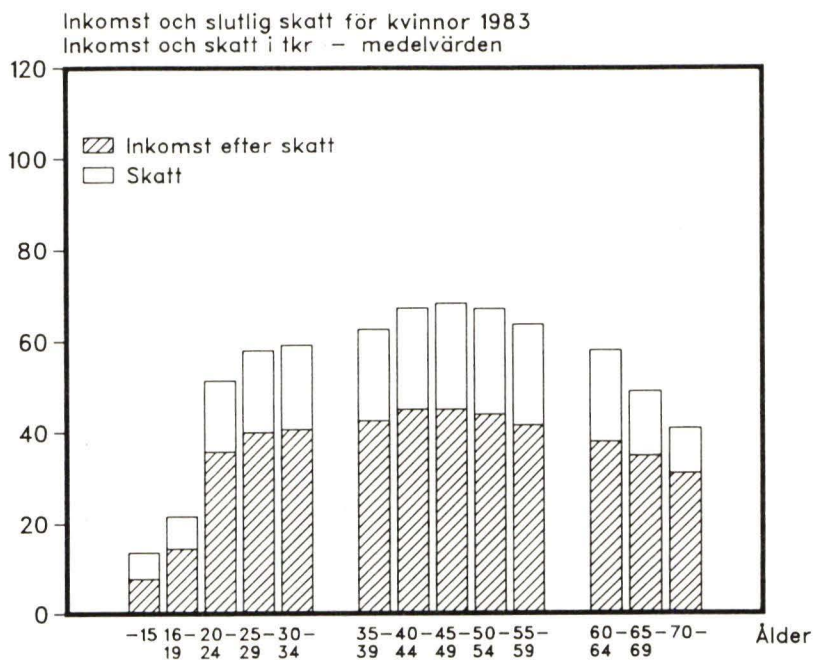
Ungdomarnas inkomster har varit oförändrade mellan de två åren. Detta i kombination med att de bl a betalar en högre andel i skatt 1983 har gjort att de fått en ganska kraftig real inkomstminskning efter skatt mellan 1982 och 1983.

Den förvärvsaktiva gruppen har trots en relativt blygsam ökning av skattens andel fått en real inkomstminskning efter skatt med 1,9 procent.

Ålderspensionärerna har som grupp däremot fått en real förbättring jämfört med 1982. Detta beror till stor del på att nytillkomna pensionärer i regel har högre pension (högre ATP) än de pensionärer som avlider under året.

Kön	Slutlig skatt, medelvärden, tkr				
	1979	1980	1981	1982	1983
Män	22,3	23,7	25,8	27,9	30,4
Kvinnor	11,9	13,2	14,6	16,0	17,6
Samtliga	17,4	18,7	20,4	22,2	24,2

Av diagrammen nedan, som visar fördelningen av slutlig skatt och inkomst efter skatt för män respektive kvinnor i olika åldersgrupper, framgår att både män och kvinnor i åldersgruppen 40-59 år betalade mest i skatt. Dessa grupper hade också de högsta inkomsterna.

NOLLTAXERARE

Antalet nolltaxerare var 24 698 år 1983. Nolltaxerare definieras här som personer med en sammanräknad inkomst större än noll men en taxerad inkomst lika med noll. Som nolltaxerare definieras dessutom inkomsttagare med sammanräknad inkomst lika med noll och som i förvärvskällorna "jordbruksfastighet" och rörelse redovisat underskott eller resultat (exakt) lika med noll. Av antalet nolltaxerare var 14 349 män och 10 349 kvinnor.

Antalet nolltaxerare minskade med nästan 3 400 personer mellan 1982 och 1983. Andelen nolltaxerare bland samtliga inkomsttagare var 3,7 promille 1983.

Kristianstad, Gotland och Älvsborgs län hade de högsta andelarna noll-taxerare. Lågst andelar nolltaxerare hade Västmanlands och Västerbottens län.

Nolltaxerare hade i genomsnitt betydligt högre underskottsavdrag än övriga med underskott 27 100 kronor jämfört med 9 900 kronor.

INKOMST AV TJÄNST

I detta avsnitt redovisas de inkomst- och avdragsposter som tillsammans bildar inkomst av tjänst.

Inkomst av tjänst redovisas på deklarationsblankettens sida 2 och består av kontant bruttolön, annan lön, pension, kostnadsersättningar, livränta (skattepliktig del) och periodiskt understöd. Från detta dras kostnader för resor till arbetet och avdrag för övriga kostnader.

Lön (kontant bruttolön plus annan lön) utgjorde ca 78 procent av inkomst av tjänst före avdrag år 1983. Kontant bruttolön svarade för 77,8 procent och annan lön för 0,09 procent.

Den totala lönesumman var 1983 329 miljarder kronor mot 306 miljarder 1982. Ökningen mellan åren var 7,5 procent.

Summa lön, dvs kontant bruttolön plus annan lön (arvoden under 500 kr), var i genomsnitt 69 000 kronor. Uppdelat på män och kvinnor var summa lön 81 700 kronor respektive 55 200 kronor i snitt år 1983.

Pension utgjorde ca 20 % av den totala inkomsten av tjänst före avdrag år 1983. Det totala pensionsbeloppet var 84,3 miljarder kronor, vilket kan jämföras med 72,8 miljarder kronor året innan. Ökningen mellan de två åren var ca 16 procent.

Det genomsnittliga pensionsbeloppet år 1983 var 39 800 kronor. Motsvarande belopp 1982 var 34 900 kronor. Den kraftiga ökningen (14 procent) jämfört med löneutvecklingen förklaras delvis av att nyblivna pensionärer i allmänhet har bättre pensionsförmåner än de äldre pensionärerna.

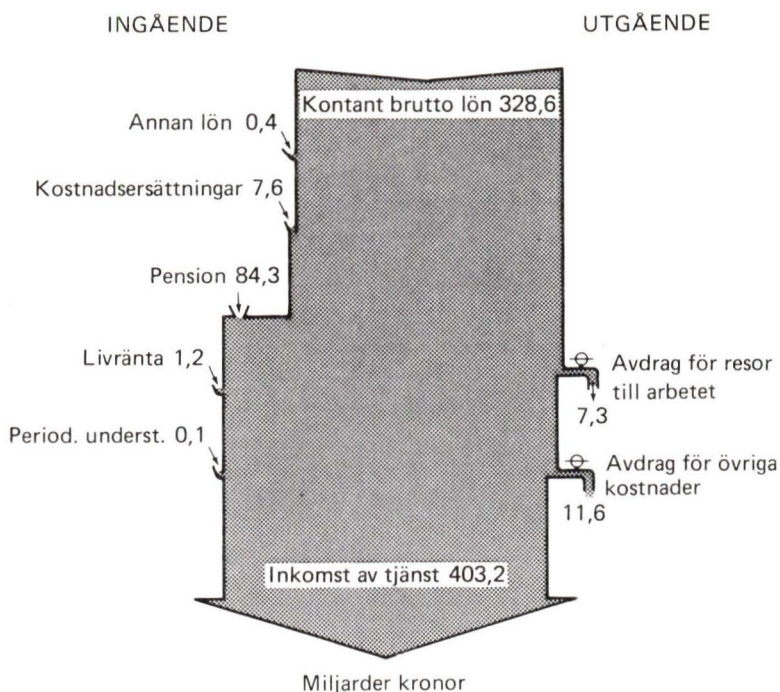
Inkomst av tjänst utgörs av
- lön
- pension
- kostnadsersättningar m m

minus
- reseavdrag
- avdrag för övriga kostnader

Medellönen år 1983 var
69 000 kronor (inklusive
deltids- och delårsarbete)

Medelpensionen år 1983 var
39 800 kronor
- 48 300 kronor för män
- 33 300 kronor för kvinnor

Figur 2 Storleken av och proportionerna mellan de inkomster och avdrag som bildar inkomster av tjänst år 1983. Miljarder kronor

Anm: Bredden på pilen är proportionell mot inkomstsummornas storlek.

Kostnadsersättningar, livränta och periodiskt understöd uppgick till 7,6 miljarder, 1,2 miljarder resp 0,1 miljarder kronor 1983. Inkomstsumman av periodiskt understöd har minskat med 51 procent från 1982. Den stora förändringen förklaras främst av att avdragsrätten för s k frivilliga periodiska understöd slopades 1983. I övrigt var förändringarna relativt små.

Medelavdraget 1983 var 3 300 kr

Reseavdragen åren 1978, 1979, 1980, 1981 och 1982, genomsnitt och andel med reseavdrag		
År	Medel- avdrag, kr	Andel, %
1979	2 000	54
1980	2 100	59
1981	2 400	59
1982	2 100	51
1983	3 300	34

Reseavdragen, dvs avdrag för resor mellan bostad och arbetsplats, uppgick 1983 till 7,3 miljarder kronor. Fr o m inkomståret 1982 får avdrag endast göras för den del av resekostnaden som överstiger 1 000 kronor. Mellan 1982 och 1983 ökade summa reseavdrag med 0,7 miljarder kronor.

Det genomsnittliga reseavdraget steg kraftigt mellan 1982 och 1983. Ökningen var ca 1 200 kronor eller 57 procent. Samtidigt har andelen med avdraget ifråga minskat från 51 procent 1982 till 34 procent 1983. En viss del av ökningen kan förklaras av det höjda milavdraget för resor med bil mellan bostad och arbetsplats.

Reseavdragens storlek och omfattning varierade geografiskt beroende på de speciella förhållanden som råder i olika kommuner och län. Bland de faktorer som påverkar resorna och reseavdragen märks den lokala arbetsmarknadens storlek, det kollektiva transportnätets utbyggnad och taxepolitiken (länskort m m).

I följande tabellsammanställning redovisas kommuner med de högsta respektive lägsta genomsnittliga reseavdragen.

DE HÖGSTA GENOMSNITTLIGA RESEAVDRAGEN 1983

Kommun (länsbokstav)	Medelavdrag, kronor	Andel med avdrag
Sjöbo (M)	8 200	31,3
Håbo (C)	8 100	60,0
Orust (O)	7 800	38,3
Skurup (M)	7 500	35,5
Lilla Edet (P)	7 400	37,7
Kungsbacka (N)	7 300	51,3
Tjörn (O)	7 200	40,6

DE LÄGSTA GENOMSNITTLIGA RESEAVDRAGEN

Kommun (länsbokstav)	Medelavdrag, kronor	Andel med avdrag
Solna (AB)	1 100	51,2
Sundbyberg (AB)	1 200	50,2
Stockholm (AB)	1 200	49,4
Lidingö (AB)	1 500	53,0
Huddinge (AB)	1 700	62,0)
Västerås (U)	1 800	43,5
Linköping (E)	1 800	39,9

Utmärkande för kommuner med stora reseavdrag är att de ligger i storstadsområdets ytterkanter.

Avdraget för övriga kostnader har ökat med drygt 61 procent

Avdraget för övriga kostnader för intäkternas förvärvande har ökat från 7,2 miljarder kronor 1982 till 11,6 miljarder kronor 1983. En stor del av ökningen förklaras av införandet av det nya schablonavdraget, vilket innebär att en person med inkomst av lön får göra ett avdrag på upp till 1 000 kronor.

FÖRMÖGENHET

Förmögenhetsredovisningen i detta SM grundar sig på vad deklaranten uppgivit på deklarationsblankettens första sida. Detta innebär att endast nettoförmögenheten, dvs kapitalvärdet av tillgångar minus kapitalvärdet av skulder, redovisas. Kvaliteten på redovisningen av förmögenheter som ej beskattas, dvs förmögenheter under 300 000 kronor, är troligen sämre än uppgifterna om de större förmögenheterna (se vidare avsnittet "Kvalitetsaspekter").

Förmögenheterna redovisas inte per person utan per taxeringsenhet. Detta innebär att den gemensamma förmögenheten registreras för makar och tidigare gifta som levt tillsammans under beskattningsåret samt för ogifta sammanboende som har eller haft gemensamma barn.

Antalet registrerade förmögenheter¹ bland fysiska personer var drygt 2 890 000 1983, en minskning med ca 90 000 sedan föregående år. För inkomståret 1983 utgår förmögenhetsskatt på nettoförmögenhet över 300 000 kronor. Detta är en tillfällig sänkning från föregående år, då skatt uttogs på förmögenhet över 400 000 kronor. Samtidigt tas för 1983 ut en högre procentsats på förmögenhet över 400 000 kronor. Antalet förmögenheter över 300 000 kronor var 422 690.

Även förmögenheterna varierade regionalt. I nedanstående tabellsammanställning visas förmögenheterna i länen, rangordnade efter medelförmögenhetens storlek.

LÄNSVIS FÖRDELNING AV FÖRMÖGENHET

Län	Medel- förmögenhet ² , kr	Andel med förmögenhet Över noll kr, procent	Över 300 000 kr, procent
Stockholm	214 200	57,7	10,8
Halland	181 600	72,6	12,3
Kronoberg	181 200	75,1	12,8
Malmöhus	180 400	63,9	9,7
Göteborg o Bohus	179 300	60,5	10,2
Kristianstad	173 500	73,7	10,7
Älvsborg	169 500	73,1	11,2
Skaraborg	169 400	76,4	10,9
Uppsala	168 700	62,6	9,3
Jönköping	163 700	73,2	10,5
Gotland	161 400	70,4	9,7
Kalmar	161 100	73,2	10,2
Östergötland	158 600	66,7	9,0
Södermanland	154 300	66,2	7,8
Kopparberg	154 200	70,3	9,3
Örebro	153 000	69,3	8,8
Västerbotten	151 400	69,4	9,1
Blekinge	148 000	71,2	8,3
Jämtland	147 400	68,9	8,2
Värmland	147 100	70,0	8,2
Västernorrland	146 800	66,6	7,5
Västmanland	144 200	64,6	7,5
Gävleborg	143 400	65,5	7,3
Norrbottn	120 600	62,0	4,9
Riket	171 100	65,9	9,6

1) Med registrerad förmögenhet avses deklarerad nettoförmögenhet större än noll.

2) Medelvärde beräknas för de taxeringsenheter som redovisade en nettoförmögenhet över noll kronor.

Gränsen där förmögenhets-
skatt utgår har tillfälligt-
vis sänkts, från 400 000
kronor 1982 till 300 000
kronor 1983

Statistikens innehåll

Allmänt

Detta SM ingår i den totalräknade inkomststatistikens årliga rapportering

Detta statistiska meddelande avseende inkomst- och förmögenhetsfördelningen år 1982 ingår i den totalräknade inkomststatistikens årliga publikationer.

Utöver redovisningen i detta SM kommer i september 1985 ytterligare ett SM att publiceras som beskriver familjeinkomster och inkomst i samband med förvärvsarbete.

Under hösten kommer resultat att redovisas från Inkomstfördelningsundersökningen (HINK). I denna undersökning finns möjlighet att belysa fler transfereringar än i den totalräknade statistiken och därmed ge en mer fullständig bild av hushållens inkomstförhållanden (se vidare avsnitt "Inledning", sid 3).

Huvudinkomstbegreppets utveckling:

Sammanräknad nettoinkomst	t o m ink år 1970
Sammanräknad inkomst	fr o m ink år 1971
Sociala förmåner tillkommer	fr o m ink år 1974
Utvidgning av populationen med inkomsttagare som ej deklarerat	fr o m ink år 1978

I föreliggande SM är sammanräknad inkomst huvudinkomstbegrepp. Fram till och med inkomståret 1970 utgjorde sammanräknad nettoinkomst huvudbegrepp. Från och med 1974 blev de flesta sociala förmånerna skattepliktiga och kom därför att ingå i den sammanräknade inkomsten. Inkomståret 1978 utvidgades gruppen inkomsttagare med personer som ej deklarerat men som haft inkomst enligt kontrolluppgift. Detta år började man också registrera alla inkomster under den s k längdföringsgränsen (4 500 kronor).

Inkomsttagarnas bostadsort vid redovisning av förhållanden år 1983 grundar sig på mantalsskrivningsförhållanden per den 1 november år 1982.

Den regionala indelningen avser förhållanden 1983-01-01.

DEFINITIONER OCH FÖRKLARINGAR

GRUNDMATERIAL

Grundmaterialet utgörs av deklarationsmaterial från riksskatteverket.

INKOMSTBEGREPP

Inkomstbegrepp m m:

Sammanräknad inkomst omfattar summan av de sex inkomstslagen; inkomst av tjänst, kapital, annan fastighet, tillfällig förvärvsverksamhet, jordbruksfastighet samt rörelse. I inkomstsummorna ingår skattepliktiga "sociala förmåner" (t ex sjukpenning, föräldrapenning och vårdbidrag, ersättning vid arbetslöshet och skattepliktigt utbildningsbidrag). Sjömans inkomster ombord behandlas på särskilt sätt och ingår inte.

Sammanräknad inkomst

Sammanräknad nettoinkomst utgörs av sammanräknad inkomst minus underskott av en- eller tvåfamiljsfastighet och övriga underskott i förvärvskälla.

Sammanräknad nettoinkomst

Statligt taxerad inkomst utgörs av sammanräknad inkomst minus underskott i förvärvskälla, övriga allmänna avdrag och förlustavdrag.

Statligt taxerad inkomst

Kommunalt taxerad inkomst utgörs av summan av de sex inkomstslagen enligt kommunal taxering (jfr med sammanräknad inkomst) minus allmänna avdrag och förlustavdrag plus garantibelopp för fastighet i kommunen.

Kommunalt taxerad inkomst

Statligt beskattningsbar inkomst utgörs av taxerad inkomst minus extra avdrag.

Statligt beskattningsbar inkomst

Kommunalt beskattningsbar inkomst utgörs av taxerad inkomst minus grundavdrag och extra avdrag.

Kommunalt beskattningsbar inkomst

Arbetsinkomst. I detta inkomstbegrepp ingår A-inkomster av tjänst, jordbruksfastighet och rörelse. Från dessa inkomstslag har dragits pensioner, ersättning vid arbetslöshet (dagpenning och kontant arbetsmarknadsstöd) samt livränta. Till detta belopp har lagts deklarerade resekostnadsavdrag. Inkomstbegreppet arbetsinkomst avser att visa inkomst av förvärvsarbete.

Arbetsinkomst

Garantibelopp för fastighet i hemortskommunen beräknas till 1,5 procent av fastighetens taxeringsvärde. Garantibeloppet redovisas som tillkommande post i "sammanställning för kommunal inkomstskatt i hemortskommunen" på deklarationsblankettens första sida.

Garantibelopp för fastighet i hemortskommunen

Utboinkomster utgörs av inkomster, avseende t ex fastigheter och rörelse, som hänför sig till annan kommun än den skattskyldiges hemortskommun.

Utboinkomster

INKOMST AV TJÄNST

Inkomst av tjänst

Lön avser kontant bruttolön, skattepliktiga ersättningar från försäkringskassa, arbetslöshetskassa, värde av bilförmån m m samt delpension.

Lön

Annan lön avser kontant bruttolön m m som understiger 500 kronor.

Annan lön

Kostnadsersättningar utgörs av vid enskild tjänst uppbyggnad av traktaments-, resekostnads- och representationsersättning m m.

Kostnadsersättningar

Pension utgörs av folkpension (inklusive barntillägg, hustrutillägg och vårdbidrag), pensionstillskott, allmän tilläggspension (ATP) och tjänstepension.

Pension

Livränta utgörs i vissa fall av både en skattefri och en skattepliktig del.

Livränta

Periodiskt understöd är i regel skattepliktig inkomst för mottagaren om givaren medges avdrag.

Periodiskt understöd

Avdrag	AVDRAG
Underskott av en- eller tvåfamiljasfastighet	Underskott av en- eller tvåfamiljsfastighet avser underskott som uppstår av schablontaxerad en- eller tvåfamiljsfastighet (för permanent boende eller fritidshus).
Övriga underskott i förvärvskälla	Övriga underskott i förvärvskälla avser underskott (skuldräntor etc) i inkomstlagen kapital, annan fastighet (exkl schablontaxerad en- eller tvåfamiljsfastighet), jordbruksfastighet och rörelse.
Övriga allmänna avdrag	Övriga allmänna avdrag inrymmer avdrag för egenavgifter (s k socialförsäkringsavgifter), pensionsförsäkringar, periodiskt understöd, förvärvsavdrag samt makes allmänna avdrag som denne ej kunnat utnyttja m m.
Förlustavdrag	Förlustavdrag avser avdrag som får utnyttjas för förlustutjämning. Förlusten utgörs av det belopp som summan av den skattskyldiges underskott i förvärvskälla och övriga allmänna avdrag överstiger det sammanlagda beloppet av inkomster från olika förvärvskällor samma år. Avdraget får i regel ske senast sjätte året efter det år då taxering för underskottet ägt rum.
Kommunalt grundavdrag	Kommunalt grundavdrag medges med 7 500 kronor för fysisk person som har varit bosatt i Sverige under hela beskattningsåret. Den som varit bosatt i Sverige under endast en del av beskattningsåret får ett reducerat grundavdrag. Avdraget utgår med 1/12 för varje kalendermånad eller del därav, som bosättningen eller vistelsen avser.
Extra avdrag	Extra avdrag, högst 10 000 kr, medges skattskyldiga som på grund av vissa omständigheter (t ex långvarig sjukdom, olyckshändelse) har nedsatt skatteförmåga. Folkpensionärer har generellt extra avdrag enligt riksskatteverkets anvisningar. Enligt dessa minskar avdraget successivt med stigande statligt taxerad inkomst. Avdraget kan ökas om folkpensionären haft sjukdomskostnader o d av en sådan storlek att skatteförmågan påverkas. Extra avdraget reduceras om den skattskyldige har förmögenhet överstigande 90 000 kronor. Avdraget försvinner helt när förmögenheten överstiger 150 000 kronor. Vid denna förmögenhetsberäkning reduceras taxeringsvärdet för eget hem på särskilt sätt.
Avdrag för resor mellan bostad och arbetsplats	Avdrag för resor mellan bostaden och arbetsplatsen (reseavdrag) medges endast för den del av kostnaderna som överstiger 1 000 kronor. Avdrag för resor med bil kan enligt huvudregeln erhållas om avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är minst 5 km samt att tidsvinsten vid färd med bil i stället för allmänna kommunikationsmedel regelmässigt uppgår till minst 2 timmar per dag. Om allmänna kommunikationsmedel saknas kan man få avdrag för bilkostnader oavsett tidsvinsten om avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen uppgår till minst 2 km.
Avdrag för övriga kostnader för intäkternas förvärvande	Avdrag för övriga kostnader för intäkternas förvärvande inrymmer en mängd olika avdrag, t ex för kostnader i samband med resor i tjänsten, kostnader för facklitteratur, mättningsavgift, arbetsverktyg, arbetskläder, telefonsamtal och ränta på studielån.
Sparskattereduktion	SPARSKATTEREDUKTION
	Sparskattereduktion innebär att personer som regelbundet (minst 6 månader) skattesparat minst 75 kronor per månad tillgodoräknas en reduktion av skatten. Skattesparandet kan dels göras med skatteparkonto (banksättning) och dels i form av skattefondkonto (aktier). Skattereduktionen motsvarade 10 procent av det sparade beloppet vid sparande med skatteparkonto. För sparande på skattefondkonto var reduktionen 20 procent.
Slutlig skatt	SLUTLIG SKATT
	Slutlig skatt är den skatt som totalt debiterats inkomstagaren på grundval av taxeringen.

INKOMST EFTER SKATT

Inkomst efter skatt

Inkomst efter skatt utgörs av sammanräknad inkomst minus slutlig skatt.

NOLLTAXERARE

Nolltaxerare

Som nolltaxerare betecknas här inkomsttagare med en sammanräknad inkomst över noll men som genom avdrag redovisar en taxerad inkomst lika med noll eller inkomsttagare med sammanräknad inkomst lika med noll och som i förvärvskällorna "jordbruksfastighet" och "rörelse" redovisat underskott eller resultat (exakt) lika med noll.

FÖRMÖGENHET

Förmögenhet

F r o m inkomståret 1978 registreras alla förmögenheter oberoende av storlek. Tidigare år redovisades endast förmögenheter på minst 200 000 kronor, dvs förmögenheter för vilka förmögenhetsskatt utgick. För inkomståret 1983 utgår förmögenhetsskatt på nettoförmögenhet över 300 000 kronor. Detta är en tillfällig sänkning från föregående år, då skatt uttogs på förmögenhet över 400 000 kronor. Samtidigt tas för 1983 ut en högre procentsats på förmögenheter över 400 000 kronor.

Förmögenhet utgör kapitalvärdet av den skatteskyldiges angivna tillgångar minskat med kapitalvärdet av hans skulder. För makar och tidigare gifta som levt tillsammans under beskattningsåret samt för ogifta sammanboende som har eller haft gemensamt barn, registreras den gemensamma förmögenheten. Dessa kategorier bildar således alltid en enhet i förmögenhetsstatistiken. Uppgiften för 1983 avser förhållandena den 31 december 1983. Förmögenhetsuppgifternas kvalitet är svår att bedöma. Det finns dock skäl att misstänka att en stor del av inkomsttagarnas tillgångar inte redovisas i samband med deklarationen.

ÅLDER

Ålder

Med ålder avses den uppnådda åldern under inkomståret 1982. När gifta eller samtaxerade redovisas tillsammans avser åldern mannens ålder.

TAXERINGSKOD

Taxeringskod

Taxeringskoden anger om personen är ensamstående (utan barn), ensamstående med barn eller samtaxerad.

MEDEL- OCH MEDIANBERÄKNING

Medel- och medianberäkning

Medel- och medianinkomst beräknas i några tabeller både inklusive och exklusive 0-inkomstklassen.

KVALITETSASPEKTER

SKATTEUNDANDRAGANDE

Redovisningen av inkomstförhållanden påverkas av skatteundandragande

Detta SM innehåller endast uppgifter om inkomster och bidrag som redovisats i deklarationer, kontrolluppgifter m m. Det innebär att inkomster som undanhållits skattemyndigheterna (t ex så kallade svarta pengar) lämnats helt utanför. Storleken på denna "dolda sektor" i ekonomin är relativt okänd men torde uppgå till betydande belopp. Förekomst och storlek av undanhållna inkomster varierar troligen kraftigt mellan branscher och yrkesgrupper.

UPPDELNING AV INKOMST AV TJÄNST

Två områden med osäker kvalitet
- uppdelningen av inkomst av tjänst (lön, pension m m)
- förmögenhetsredovisningen

Redovisningen av de delposter som utgör inkomst av tjänst (lön, pension, livränta, periodiskt understöd, reseavdrag m m) är ej av samma kvalitet som andra inkomst- och avdragsvariabler i SMet. Detta beror på att felaktigheter på deklarationsblankettens sida

2 ej alltid rättas av taxeringsmyndigheterna. En begränsad maskinell upprättning av de olika delposterna har vidtagits i inkomst- och förmögenhetsregistret. Detta har sannolikt resulterat i att de allvarligaste felaktigheterna rensats bort.

FÖRMÖGENHET

Kvaliteten på förmögenhetsuppgifterna är svår att bedöma. En stor del av individernas tillgångar deklarerar aldrig eller underskattas vid deklarationen. Beträffande förmögenheter under beskattningsgränsen 300 000 kronor är kvaliteten något sämre, eftersom taxeringsmyndigheterna ibland underlåter att rätta uppenbara felaktigheter i dessa fall.

UPPDRAGSVERKSAMHET

SCB utför gärna uppdrag med utgångspunkt från den totalräknade inkomststatistiken, t ex

- bearbetningar av inkomst- och förmögenhetsregister
- försäljning av tabeller
- andra specialuppdrag

Statistiska centralbyrån har till uppgift att producera och tillhandahålla statistik, föra register och utföra prognoser för att tillgodose allmänna intressen. Dessutom kan SCB åta sig specialuppdrag åt statliga och kommunala myndigheter samt åt enskilda uppdragsgivare.

SCBs inkomst- och förmögenhetsregister innehåller ett stort antal uppgifter för individer. Det är naturligtvis omöjligt att i tryckt form (SM-form) presentera alla tänkbara särredovisningar och tabeller från inkomststatistiken. En mängd information kan erhållas genom specialbearbetningar av registret, vilket också utnyttjas av ett stort antal konsumenter.

Uppdragsverksamheten bygger på självkostnadsprincipen. SCB lämnar gärna upplysningar om möjligheter att i olika konkreta situationer använda inkomst- och förmögenhetsregistret för specialbearbetningar.

I anslutning till eventuella förfrågningar utför SCB även kostnadsberäkningar och lämnar gärna offert på aktuella bearbetningar.

SUMMARY

This report contains data regarding:

- 1 The distribution of income-earners in 1983 by total income as well as by age, sex and marital status. The registered income is defined according to taxation statutes and is consequently not identical with income available for private consumption and saving.
- 2 The distribution of assets in 1983 by size of assets, total income, family type, sex, age etc.

The statistics are based on income-tax returns filled out by taxpayers to local assessment boards.

In 1983 there were 6 640 000 income-earners in Sweden. The total amount of gross cash wages was 329 milliard SEK. That corresponds to slightly more than 78 per cent of the sum of income from employment. Nearly 20 per cent of this latter sum consists of pension income.

The average wage was 69 800 SEK and the average pension income was 39 800 SEK. The average pension income increased by 14 per cent between 1982 and 1983. During the same period the wages increased by 7,9 per cent. The relatively great increase of pension income depends on the fact that persons who start to get pensions in these days have better benefits than older pensioners.

The amount of total income was 441 milliard SEK. The average income increased by 8 per cent between 1982 and 1983. The inflation (calculated by means of consumer price index) was 9 per cent during the same period. Women had lower income than men. The average income for women was 52 100 SEK, compared to the average income for men which was 81 000 SEK.

63 per cent of the women had an average income lower than 60 000 SEK, but only 32 per cent of the men. Men and women living in the municipality of Danderyd had the highest average income, 113 200 SEK.

The total sum of deficit in source of income in 1983 was 29,9 milliard SEK. 19,7 milliard SEK or 66 per cent was deficit in one- or twofamily houses.

The sum of national taxable income in 1983 was approximately 390 milliard SEK. The average tax was 24 200 SEK. Women pay less tax than men, the average tax for women was 17 600 SEK, compared to the average tax for men which was 30 400 SEK.

More data of this kind you can find in the Statistical report SM Be 20 which contains 26 tables of the whole country and with regional divisions.

Annan inkomststatistik vid SCB

Vid sidan av inkomstredovisningen i den totalräknade inkomststatistiken (IoF) och i inkomstfördelningsundersökningen (HINK) finns inkomstuppgifter även i följande produkter:

Folk- och bostadsräkningen (FoB)

Utkommer i regel vart 5e år. Redovisning från riksnivå ner till delområden av kommuner.

Inkomstbegrepp: Arbetsinkomst¹
Disponibel inkomst¹

Bakgrundsvariabler: Sysselsättning
Bostäder
Hushåll
m m

Publicering: Folk- och bostadsräkningen (SOS) resp år
(I 1980 års FoB publiceras dock inga inkomstuppgifter i de ordinarie publikationerna)

Folk- och bostadsräkningen
(FoB)

Undersökningen om levnadsförhållanden (ULF)

Årlig undersökning om individernas och hushållens levnadsförhållanden där inkomster utgör en av komponenterna. Redovisning på riksnivå.

Inkomstbegrepp: Arbetsinkomst¹
Disponibel inkomst¹

Bakgrundsvariabler: Ett flertal komponenter som belyser välfärden

Publicering: Rapporter i serien "Levnadsförhållanden"

Undersökningen om levnadsförhållanden (ULF)

Taxeringsutfallet

Årlig redovisning av vissa taxeringsmässiga inkomstsummor m m på läns- och kommunnivå.

Inkomstbegrepp: Sammanräknad inkomst (med uppdelning på inkomstslag)
Taxerad inkomst
Beskattningsbar inkomst
Uträknad skatt
m m

Taxeringsutfallet

¹) Begreppen arbetsinkomst och "disponibel inkomst" varierar mellan de olika produkterna. De mer fullständiga begreppen återfinns i inkomstfördelningsundersökningen (HINK).

Bakgrundsvariabler: Fysiska/juridiska personer
A-, B- och C-längd
m m

Publicering: Taxeringsutfallet (SM serie N)
"Kommunernas ekonomi ..." (SM serie N)
Årsbok för Sveriges kommuner (SOS)

Riksrevisionsverkets (RRV)
taxeringsstatistiska under-
sökning

Riksrevisionsverkets (RRV) taxeringsstatistiska undersökning

Årlig redovisning av totalsummor och medelvärden för ett antal inkomstbegrepp baserad på ett urval av självdeklarationer. Syftet med undersökningarna är att lämna förslag till beräkning av statens inkomster under nästkommande budgetår.

Inkomstbegrepp: Diverse taxeringsmässiga inkomstbegrepp
Skatter
Förmögenheter och tillgångar
m m

Bakgrundsvariabler: Fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser
Löntagare, företagare, pensionärer, ungdomar och övriga

Publicering: Riksrevisionsverkets taxeringsstatistiska undersökning (SM serie N)

Andra produkter där inkomst-
uppgifter redovisas

Dessutom förekommer inkomststatistik i någon form i bl a följande SCB-produkter:

<u>Produkt</u>	<u>Publicering</u>
- Lönestatistik (löner m m för arbetare och tjänstemän inom industrin, offentliga sektorn m m)	Statistiska meddelanden, serie Am Löner, Del I Allmän månadsstatistik
- Deklarationsundersökningen för jordbrukare (DU) (redovisning av taxerade inkomster, utgifter m m för jordbruksföretagen och jordbrukarna)	Jordbruksstatistisk årsbok Statistiska meddelanden, serie J
- Deklarationsundersökningen för yrkesfiskare	Fiskestatistisk årsbok Statistiska meddelanden, serie J
- Hushållsbudgetundersökningen	Hushållsbudgetundersökningen 1978, del 1
- Löpande befolkningsstatistik (redovisning av sammanräknad inkomst för de som flyttar mellan kommuner, län och till utlandet)	AVIPAK som levereras till kommuner, län och landsting

Statistiska meddelanden mm som berör inkomst och förmögenhet

Inkomst- och förmögenhetsfördelningen år 1982 Totalräknad statistik

IoF inkomståret 1982

- Serie Be 1984: 6.1 - Taxeringsmässiga begrepp år 1982. Tabeller
Riket, län och kommuner
- Serie Be 1984: 6.2 - Taxeringsmässiga begrepp år 1982. Analys
Riket - län - kommuner m m
- Serie Be 1984: 6.3 - Inkomstfördelningen för individer och familjer år
1982. Tabeller
Riket - län - kommuner m m
- Serie Be 1984: 6.4 - Inkomstfördelningen för individer och familjer år
1982. Analys
Riket, län och kommuner m m

Pressmeddelande om pensionärernas inkomstförhållanden år 1982

Inkomstfördelningsundersökningen 1982 Urvalsundersökning

HINK inkomstären 1982

- Serie Be 21 SM 8501 - Inkomstfördelningsundersökningen 1982
Inkomstutvecklingen för hushåll

Inkomst- och förmögenhetsfördelningen inkomstären 1976-1981 Totalräknad statistik

IoF inkomstären 1976-1981

1976

- Serie N 1977:24 - Inkomst- och förmögenhetsfördelningen år 1976
- Serie N 1977:26 - Inkomstfördelningen 1976 för hushåll m m
- Serie N 1978:5 - Inkomstfördelningen inom regioner 1976

1977

- Serie N 1978:22 - Inkomst- och förmögenhetsfördelningen år 1977
- Serie N 1978:24 - Inkomstfördelningen för hushåll m m
- Serie N 1979:3 - Inkomstfördelningen inom regioner 1977
- Serie N 1979:10 - Pensionärernas inkomstförhållanden 1977

1978

- Serie N 1980:9 - Inkomst- och förmögenhetsfördelningen år 1978
- Serie N 1980:14 - Inkomstfördelningen för individer och familjer
år 1978
Riket, län och kommuner

1979

- Serie N 1981:9.1 - Inkomst- och förmögenhetsfördelningen år 1979
- Serie N 1981:9.2 - Inkomst- och förmögenhetsfördelningen i län och
och kommuner år 1979
- Serie N 1981:9.3 - Inkomstfördelningen för individer och familjer år
1979
Riket, län och kommuner m m
- Serie N 1981:9.4 - Inkomstfördelningen för pensionärer år 1979

1980

- Serie Be 1982:5.1 - Inkomst- och förmögenhetsfördelningen år 1980
Taxeringsmässiga begrepp
- Serie Be 1982:5.2 - Inkomstfördelningen för individer och familjer år
1980
Riket, län och kommuner m m

1981

- Serie Be 1983:6.1 - Taxeringsmässiga begrepp år 1981
Riket, län och kommuner
- Serie Be 1984:4 - Inkomstfördelningen för individer och familjer år
1981
Riket, län och kommuner m m

Pressmeddelande om pensionärernas inkomstförhållanden år 1981

Övrigt

Övriga SM, m m

- Serie N 1984:3 - Taxeringsutfallet 1983
- Serie N 1978:4 - Inkomstfördelningen 1951-1976

En publikation, Våra inkomster, som utgör en sammanfattning av 1979 års in-
komstförhållanden, gavs ut 1982 (SOS)

Förteckning över tabeller i Be 20 SM 8501

Rikstabeller

Tables for the whole county

- 1 Sammanräknad inkomst, kön, ålder
Total income, sex and age
- 2 Statligt taxerad inkomst, ålder
National assessed income and age
- 3 Arbetsinkomst, kön, ålder
Income from work, sex and age
- 4 Sammanräknad inkomst, inkomstslag, kön, ålder
Total income, type of income, sex and age
- 5 Inkomster och avdrag (statliga), kön, ålder, taxeringskod
(Antal, summor, medelvärden)
Incomes and deductions (for national income tax), sex, age
and assessment code
(Numbers, amounts and mean values)
- 6 Inkomster och avdrag (statliga, kommunala), kön, utboinkomster
(Antal, summor, medelvärden)
Incomes and deductions (for national and local income tax),
sex and incomes assigned to another municipality
(Numbers, amounts and mean values)
- 7 Sammanräknad inkomst. Samtaxerade personer efter vardera
makens inkomst
Total income. Co-assessed couples by income of either spouse
- 8 Allmänna avdrag, kön, ålder, taxeringskod, sammanräknad inkomst
General deductions, sex, age, assessment code and total income
- 9 Statligt beskattningsbar inkomst, sammanräknad inkomst
National taxable income, total income
- 10 Sammanräknad inkomst, slutlig skatt
Total income, final tax
- 11 Inkomst efter skatt, kön, ålder
Total income minus final tax, sex and age
- 12 Sammanräknad inkomst, slutlig skatt och kön. Uppdelning av den slut-
liga skatten på olika skatter och avgifter
Total income and sex. Final tax divided by different taxes and
charges
- 13 Ersättningar och avdrag (inkomst av tjänst), kön, ålder
(Antal, summor, medelvärden)
Remunerations and deductions (income from employment), sex
and age
(Numbers, amounts and mean values)
- 14 Nolltaxerade, kön, sammanräknad inkomst
Persons with total income but no national assessed income,
by sex and total income
- 15 Sparskattereduktion, kön, sammanräknad inkomst
Savings tax reduction, sex and total income
- 16 Förmögenheter, kön, ålder, taxeringskod
Assets, sex, age and assessment code
- 17 Förmögenheter, sammanräknad inkomst
Assets, total income

Länstabeller

Tables for the counties

18	Sammanräknad inkomst, kön
Total income, sex
19	Inkomstslag, sammanräknad inkomst, kön
Type of income, total income and sex
20	Inkomster och avdrag, kön
Incomes and deductions, sex
21	Arbetsinkomst, kön
Income from work, sex
22	Nolltaxerade, sammanräknad inkomst
Persons with total income but no national assessed income
23	Förmögenheter
Assets

Kommuntabeller

Tables for the municipalities

24	Inkomstslag, sammanräknad inkomst
Type of income and total income
25	Underskott i förvärvskälla, sammanräknad inkomst
Deficit in source of income and total income
26	Ersättningar och avdrag (inkomst av tjänst), kön
Remunerations and deductions (income from employment) and sex

SCBs publikationer kan köpas från SCB, **Distributionen**, 701 89 Örebro, tfn 019-14 03 20. De kan också köpas i bokhandeln eller i »**Statistikbutiken**«, Karlavägen 100, Stockholm. Katalogen »Publikationer från SCB 1985« ger en överblick över publiceringen. »Årets tryck« visar allt som kommit ut under året och publiceringsplanen »Statistik 85« ger en detaljerad vägledning över kommande publicering. Nyhetsbladet »Sifftertips« ger nyheter under året. Dessa kan fås gratis från SCB. SCBs **upplysningstjänst** i Stockholm, tfn 08 -783 40 00 kan också ge ytterligare hjälp.